

## ***Hlas jako fenomén tvořivosti - oponentský posudek***

Martin Doucha je člověk hudebně nadaný s velkým zájmem o zpěv a hlas jako takový, proto mě neudivuje, že se hlasu věnuje i ve své diplomové práci.

Jeho práce má pro mě dvě části:

**První**, ve které se dotýká teoretických oblastí a vlastní zkušenosti:

Co je to hlas?, Hlas jako fenomén tvořivosti, Zpěv jako fenomén tvořivosti.

Zpřesňuje zde úhel pohledu na hlas v jeho práci:

„Hlas je odrazem duše člověka, toho, jak se člověk k sobě a k okolnímu světu vztahuje. Hlas je tedy projevem, který citlivě reaguje na jakékoli tělesné či psychické vjemy a prožitky a integruje je do sebe. Přináší pravdivý obrázek našeho vnitřního světa a je také projevem lidské jedinečnosti.“

Proč je hlas fenoménem tvořivosti:

„Hlas je zprostředkovatelem emocí, postojů, názorů a celkového životního nastavení a často k vyjádření nejsložitějších duševních pohnutek nepotřebuje slova, byť i ta zprostředkovává. A jako takový ho jako svůj tvořivý prostředek používají herci, zpěváci a další umělci k tomu, aby předali myšlenky inscenace, své postavy, ale třeba i písně, skladby atd.“

„...hlas vypovídá o neopakovatelnosti, jedinečnosti a individualitě každého z nás. Nikde na světě neexistují identické hlasy. Hlas je přímým a aktivním mediátorem, který nás kontaktuje se sebou samými a s okolním světem. Hlas zní uvnitř i venku, vzniká z pohybu a je sám o sobě pohybem, je tady a teď, v konkrétním prostoru. ... lidský hlas je fascinující v tom, že dokáže vyjádřit nejnějnější a nejsložitější stavy lidského ducha a přetvořit je do uměleckého artefaktu.“

A zpěv jako fenomén tvořivosti:

kde na podkladu literatury popisuje stručně vývoj zpěvu a přístupu k hlasu od „prazpěvu“, přes kojenecké a batolecí zvukové projevy k technice Bel canta a opernímu zpěvu.

**Druhá část**, ve které vede rozhovory s vybranými jedinci:

S populárními, mediálně známými zpěvačkami: Anetou Langerovou a Lucií Bílou, s operními pěvci: Janou Šrejma Kačírkovou a Janem Hnykem, s herci: Lucií Trmíkovou a Davidem Prachařem

„Zajímalo mě, jak každý z těchto umělců přistupuje k hlasu, jak o něm přemýšlí, jestli si jsou vědomi psychosomatických souvislostí hlasu a psychiky, jak s hlasem pracují a jak je hlas ovlivňuje v jejich umělecké tvorbě.“ píše Martin Doucha v Úvodu k rozhovorům.

Tato druhá část je strukturována do: 1. medailonku tázaného, 2. přepisu rozhovoru, 3. důvodu, proč autor dotyčného oslovil a 4. reflexe rozhovoru.

Martin Doucha nám tímto předkládá poměrně široké spektrum pohledu na hlas.

Těší mě, že si vybral osobnosti z různých oblastí jevištní tvorby, a to koncertní i divadelní. Osobnosti se zkušeností amplifikované produkce i akustického projevu (napříč rozhovorů / napříč dotazovanými). Osobnosti se zkušeností mluvního i zpěvního, či pěveckého projevu.

Autor vede rozhovory velmi citlivě. Je vidět, že je na dotazované dobře napojen a přitom neztrácí strukturu svého tázání a přitom nechává zaznít individuální odbočení (v rámci tématu) dotazovaných.

Dotazované nehodnotí, pouze reflektuje jejich náhled na hlas a je vstřícným posluchačem.

Jak píše autor sám, a je to zkušenost mnohých, kteří se o to pokoušeli, o hlasu je velmi těžké psát. Nikdy se nepovede úplně popsat tento fenomén v jeho šíři a celistvosti. Vlastní zkušenost s ním, hlavně ta praktická, přináší nejhlubší informace pro nás samé. Nedá se zobecňovat. Hlas je naší osobní zkušeností. Přes vědecká pojednání a průzkumy různých osobností z oboru, nebo oborů příbuzných, či působení pedagoga se vše prosévá přes naši mysl, tělo a emoce.

Magisterskou práci Martina Douchy považuji za zdařilou a doporučuji ji k obhajobě.

Navrhuji ohodnocení A/B

Doplňující otázky:

-Píšete: „Jerzy Grotowski ve své stati Hlas konstatuje, že v italské opeře jsou zpěváci nehybní, neintegrují tělo, které by mělo být v pohybu, jsou statičtí a jejich hlasy geometrické, konvenční a automatické.“ Je to pohled z šedesátých let minulého století. Mohl byste toto téma rozvinout, případně uvést příklady nových přístupů?

- Zajímala by mě vaše analýza hlasu dotazovaných: Nejintenzivnější tělové zapojení dotazovaného je cítit z rozhovoru s Davidem Prachařem, bylo tomu tak?

V Praze dne 14. 1. 2023

Tereza Roglová